

תקות מנחם

גליון מס'
248 (9)

ערש"ק פרשת שלח
ט"ו סיון

ה' תהי' שנת אל-על* – שנת
ביאת ה'משיח (בגימטריא)

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי
הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם,
להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפסר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר זמנים - ד'

מחזור ל' (גימטריא "בכ"ח") שנה ז"ך

יום ועש"ק פרשת נשא ר"ח סיון

הי' תהי' שנת אל-על – שנת ביאת ה'משיח (בגימטריא)
סיום הלכות קידוש החודש והתחלת הלכות תעניות

ומרוממתו על כל המעשים - ע"י קביעות החודש שולטים על העולם!

א. התחילו את הלכות קידוש החודש בשבת פרשת במדבר,
והמשיכו ברוב ימי השבוע דפרשת נשא, וסיימו בערש"ק פרשת נשא,
וי"ל הקשר לפרשיות במדבר ונשא;

כ"ק אדי"ש מה"מ מבאר בשיחות¹, הסיבה שתמיד קוראים את
פרשת נשא את ראש בסמיכות לחג השבועות; או שבת לפני חג
השבועות, או שבת אחריה - כי זו פעולת התורה על לומדיה ועל
העולם, להביא נשיאת ראש והתעלות בלומדי התורה, ועיי"כ גם
בעולם. וכמו שאמר רב יוסף בגמרא פסחים²: "אי לא האי יומא
דקא גרים, כמה יוסף איכא בשוקא", ואומר ע"ז רש"י ד"ה "אי לאו
האי יומא": "שלמדתי תורה ונתוממתי"; כי התורה מרוממת
ומנשאת את לומדיה. וכמו שאומרים על לימוד התורה בפרקי אבות
של שבת זו, פרק ששי, "קנין תורה", במשנה הראשונה: "ומגדלתו
ומרוממתו על כל המעשים". וכך אומר אדי"ש שע"י שאדם לומד
תורה, פעולתו בעולם היא בצורה נעלית, שמרומם את עניני העולם.

והאופן הכי גדול בו מתבטא העילוי והרוממות של לומדי התורה
על כל עניני העולם, רואים בענין קידוש החודש; שה' בתורה נתן את
הכח לדיינים של הסנהדרין לקבוע את הזמן בעולם, ע"י שקובעים
מתי הם ראשי החודשים, ועפ"י נקבעים ימי החודש והזמנים
והמועדים. ז.א. שהם קובעים את הזמנים בעולם, ע"י קידוש החודש
ועיבור השנים.

וקביעה זו נמסרה לבית דין ולדיינים אפילו עם טעו בחשבון.
וכמשי"כ³ "החדש הזה לכם ראש חדשים" ואומרים חז"ל "עדות זו
תהא מסורה לכם", ועל הפסוקים בפרשת אמור⁴: "דבר אל בניי וגו'
מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודשי" אומרת המשנה והגמ'

בר"ה שנאמר שם "תקראו אותם" בכתב חסר (בלא וא"ו), שנקרא גם
"אתם" - ז.א. שהקריאה והקביעה של המועדות היא ע"י ישראל,
ונאמר בפסוקים של פרשה זו 3 פעמים אתם, ודורשת ע"י הגמ'
והמדרשים "אתם" - אפילו שוגגין, אתם - אפילו מזידין, אתם - אפילו
מוטעין"; היינו שאפילו אם יודעים ברור שקביעת החודש או עיבור
השנה נעשו לא ע"פ החשבון הנכון, נתן להם הקב"ה הכח לקבוע את
החודש או לעבר את השנה, ומה שעשו הבית דין כך נקבע הזמן
[ובהערה בשיחה מביא אדי"ש מ"ש המפרשים שאין הכוונה מזידין ח"ו,
שבמזיד מתכוונים ללכת נגד החשבון הנכון, ונגד ההלכה, כי אז הם
רשעים ואינם ב"ד, כ"קשר רשעים אינו קשר" אלא הכוונה שראו
צורך חיוני לטובת עם ישראל לעבר השנה או לשנות את קביעת החודש
מהחשבון האמיתי, והדין הוא שמכיון שבי"ד קבעו וקידשו, כך נקבע
הזמן].

ז.א. שזה כח ועוצמה מיוחדת שהקב"ה נותן לבי"ד שהם "קובעים"
את הזמנים ו"שולטים" על הזמנים והמועדים שזהו ענין שהתורה
מרוממת ומנשאת את האדם לדרגה גבוהה ששולט על הזמנים!

ועיי"כ הוא גם שולט על העולם!; חוץ ממה שהזמנים הם חלק ופרט
חשוב בעולם; ע"י שינוי הזמנים גם משתנה הטבע, היינו ששולטים על
טבע העולם. וכדוגמא המובאת על כך בירושלמי עה"פ: "לא-ל גומר
עלי", כתוב בירושלמי ומקשר לדין שקטנה עד שנהיית בת 3 שנים
"בתוליה חוזרין", ואם כבר הגיעה לגיל 3 שנים "אין בתוליה חוזרין",
ואומר הירושלמי שקביעת החודש או השנה של הבי"ד משנה את
מציאות העולם, שאם בי"ד עיברו את החודש ועדיין אינה בת 3, קובעת
התורה שבתוליה חוזרין וכך תהי' המציאות בפועל, וכן אם עיברו בי"ד
את השנה, ואם לא עברו את החודש או השנה והיא כבר בת 3, לא
תחזור לקבל את הבתולים, היינו שפסק הבי"ד וקביעת התורה את
החודש והזמן, משנים את המציאות בעולם ושולטים עליו, שזהו
הפירוש "לא-ל גומר עלי"; שהקב"ה עוזר לעם ישראל ולבי"ד
שמציאות העולם תשתנה לפי מה שקבעו הבי"ד את הזמנים.

וזהו העילוי הכי גדול, "ומרוממתו על כל המעשים", שלומדי התורה
והבי"ד קובעים ומשנים את המציאות בעולם, ולכן קוראים את פרשת
נשא בסמיכות לחג השבועות - שהתורה מנשאת ומרוממת את לומדיה,
וגם מבחינה ודרגה רוחנית ונפשית, הוא נעלה וגבוה על הכל.

אם האדם כמדבר - ניתנת לו התורה

ב. התחילו את הלכות קידוש החודש בשבת פרשת במדבר, ואפשר
לומר הקשר;

שפרשת במדבר קוראים תמיד לפני חג השבועות, שהוא ללמדנו
שכדי להיות כלי לתורה, וההכנה למתן תורה שיהיה האדם בביטול

* ע"פ הפסוק בתחילת הפטרת פרשת יצא (הושע יא, ו): "ואל על יקראוהו"
שמורה שהנביאים קוראים ומעלים את ישראל "אל על" - אל הקב"ה ועד למעלה
הכי עליונה, הגאולה וביאת המשיח וע"י הנאמר (תבוא כו, ט): "ולתתך עליון על
כל הגוים אשר עשה, לתהילה ולשם ולתפארת", שיתקיים בשלימות בביאת
המשיח והגאולה!

¹ שיחת חג השבועות וש"פ נשא, ספה"ש היתש"י, ושיחת ליל ב' דחג השבועות
לחוזרים מהיתלוכה: ספה"ש היתש"י.

² פסחים סח,ב [וי"ל ס"ח - גימטריא חיים, וסוגיא זו מדובר על חג השבועות
"זמן מתן תורתנו - תורת חיים"].

³ בא יב,ב.

⁴ אמור כג,ב.

הרעים הורע להם, ככתוב¹¹: "עוונותיכם הטו וגו'", וזהו שיגרום להסיר הצרה מעליהם: אבם אם לא יזעקו ולע יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו נקרה נקרת - הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להידיק במעשיהם הרעים. ותוסיף הצרה צרות אחרות. הוא שכתוב בתורה¹²: "והלכתם עמי בקרי, והלכתי [גם אני] עמכם בחמת קרי וכו'; ומדברי סופרים להתענות על כל צרה שתבוא על הצבור עד שירוחמו מן השמים. ובימי התענות האלו, זועקין בתפילות ומתחננים ומריעים בחצוצרות בלבד, ואם היו במקדש - מריעין בחצוצרות ובשופר, השופר מקצר והחצוצרות מאריכות שמצות היום בחצוצרות. עכ"ל הרמב"ם.

היינו שהמצוה מן התורה, אינה בתענית, אלא ההרעה בחצוצרות והזעקה והתשובה והתפילות לשמים, ומצוה זו לקוחה מן הפסוק בפרשתנו בהעלותך "על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות וגו'".

ובזה מתקשרים הלכות אלו - תעניות, להלכות הבאות - מגילה; שגם במגילה אנו מוצאים שמיד אם היוודע דבר הגזירה למרדכי נאמר: "ויזעק זעקה גדולה ומרה", ואח"כ "לך כנוס את כל היהודים וצומו וגו'" ועשו תשובה, שלפי הרמב"ם כל זה כלול במצות והרעותם בחצוצרות; שתפקיד החצוצרות הוא לעורר את העם לתשובה, ולעורר רחמי שמים.

ע"י האחדות - הזעקה יצילוך קיבוציך!

ב. וענין הזעקה היא גם האחדות שנפעלת אצל היהודים, וכפי מה שמביא כ"ק אד"ש מה"מ בשיחות כו"כ פעמים, את הפירוש עה"פ: "ובזעקך יצילוך קבוציך"; "שבזעקך" - מלבד פירושו מלשון זעקה ותפלה, גם הפירוש מלשון להזעיק ולקבץ את הקהל (שזה גם עשו ע"י החצוצרות), וכנ"ל שאסתר אמרה למרדכי לך כנוס את כל היהודים (ובהמשך לזה וצומו על) היינו שהזעקה והצומות מזעיקים את עם ישראל שיתאספו באחדות לעשות תשובה ולהתפלל לביטול הצרה, שתפילה ואחדות זו פועלת את פעולתה לביטול הגזירה, והצרה שזהו מה שנאמר יצילוך קבוציך.

שתי חצוצרות!

ג. ואפשר לקשר זאת עם מה שכתוב בפרשתנו בהעלותך, בתחילת פרשת החצוצרות לפני הפסוק שהרמב"ם מביא "הצר הצורר"; "שתי חצוצרות" ומפרש הרב המגיד ב"אור התורה" שמשמעות המילים: "שתי חצאי צורות", היינו שכל יהודי הוא רק חצי צורה כמו "מחצית השקל", וכדי להיות צורה שלמה צריך להתאחד עם ה' או עם יהודים אחרים, היינו ענין האחדות של עם ישראל.

והרי עם החצוצרות הזעיקו וקיבצו ואיחדו את הקהל גם כדי לבטל את הגזירות הרעות כמ"ש הרמב"ם כנ"ל. והרי גם בעשיית החצוצרות מתבטא ענין האחדות שנאמר בעשיית¹³: "מקשה תעשה אותם", וכמו בתחילת הפרשה שמתבטא ענין האחדות של עם ישראל במנורה, כנאמר¹⁴: "וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרחיה מקשה היא", ומבואר בלקו"ת, שלמרות שהיו שבעה קנים ושבעה נרות שמורים על שבעה דרכים ושבע מדות בעבודת ה', אבל כולם מאוחדים וגוף אחד, שיוצאים "ממקשה אחת זהב טהור", ובכוונה אחת לה"; "אילו מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות!"

וכן כאן בחצוצרות שאיחדו את עם ישראל, והביאו להזעיק את הקהל ולבטל הגזירות, נעשו מקשה אחת.

כל הצומות יהפכו לשמחה!

ד. בהלכה האחרונה, המסיימת את הלכות תעניות, כותב הרמב"ם; שכל התעניות והצומות לעתיד לבוא בגאולה השלימה, לא רק שיתבטלו, אלא שעתידין להיות "ימי ששון ושמחה ומועדים טובים".

וענין זה מתאים לתוכן סיום ימי הספירה וימי שלושת ימי ההגבלה, כהכנה למתן תורה, שביום זה, יום סיום ההלכות ברמב"ם, הוא היום הראשון של שלושת ימי ההגבלה, וכמו שהצומות והתעניות יתבטלו ויהפכו לשמחה. כך גם בסיום ימי הספירה מסתיימים ימי האבילות, ימי ועניני האבילות שעושים בימי הספירה, אבלות על שמתו כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא. ומהיום הראשון של שלושת ימי

ועונה "כמדבר הזה שהכל דשין בו, והוא הפקר לכל, ואז התורה ניתנת לו במתנה ומתקיימת בידו". כדברי הגמרא במסכת עירובין⁵ ובמסכת נדרים⁶ עה"פ "וממדבר מתנה", וזהו גם התוכן וההוראה שלומדים מחידוש הלבנה שבא אחרי ההעלם שלה; שהעלם הלבנה מורה על ביטולה המוחלט לגבי השמש שבא בגלל התקרבותה המקסימלית לשמש, ועי"כ נעשית כלי למולד החדש, ולאור החדש והנעלה, שלא היה מקודם, של החדש הבא. וכפי שכתבנו ע"כ בגליון הקודם דברי אד"ש שבסיום תפילת ה"שמונה עשרה" שאז עומד האדם בשיא הביטול אומרים ב"אלוקי נצור": "ונפשי כעפר לכל תהיה, פתח לבי בתורתך", שאם האדם בתכלית הביטול, כעפר, אז תהיה פתיחת הלב חדשה, שלא בערך לגמרי ביחס למה שלמד קודם, ועי"ד האור החדש של הלבנה שברוחניות נעלה לגמרי מהאור של החדש הקודם.

וכך גם בסדר הפרשיות; שקוראים תמיד פרשת במדבר לפני מתן תורה; שע"י הביטול נעשה כלי, וזוהי הכנה לקבל את התורה, ואז זוכים ל"נשא" - התעלות ורוממות נעלית שע"י התורה ואחרי זה "בהעלותך את הנרות" כפירוש חז"ל המובא ברש"י עה"פ: "שתהא שלהבת עולה מאליה".

הדיינים בעונה

ג. וגם כדי להיות דיינים, שהם יושבים בבי"ד ובסנהדרין שמקדשין את החדש, צריכה להיות מידת הענוה, והביטול כמ"ש הרמב"ם בהלכות סנהדרין⁷, וז"ל: "בית דין של שלשה וכו' צריך שיהא בכל אחד מהם שבעה דברים, ואלו הם: חכמה וענוה וכו'". ז. א. שהתנאי השני הנדרש להתמנות כדיין (נוסף למינימום שצ"ל חכם) הוא ענוה, ואומר שזה ע"פ הפסוק המדבר במינוי הדיינים בתחילת פרשת דברים⁸: "חכמים ונבונים וידועים לשבטיכם", ואח"כ מפרש ש"ידועים" הכוונה אהובים, "שרוח הבריות נוחה מהם", "בעלי עין טובה ונפש שפלה".

"תקות" חוט השני⁹

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. התורה מרוממת לומדיה על כל המעשים - ע"י קידוש החדש הבי"ד שולטים על הזמנים והעולם, (בתוליה חוזרים).
- ב. קוראים פרשת נשא בסמיכות לחג השבועות, שהתורה מנשאת את לומדיה היהודים.
- ג. להיות דיין צריך להיות בענוה וביטול - לעולם קורין פרשת במדבר לפני שבועות.

* * *

יום א' פרשת בהעלותך ג' סיון

הי' תהי' שנת אל-על - שנת ביאת ה'משיח (בגימטריא) סיום הלכות תעניות והתחלת הלכות מגילה וחנוכה

לזעוק ולהריע על הצרות

א. הקשר של הלכות תעניות לפרשת בהעלותך, שביום א' סיימו את הלכות תעניות - הוא מפורש, בולט וברור; בהלכה הראשונה של הלכות תעניות כותב הרמב"ם: "מצות עשה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבוא על הצבור, שנאמר¹⁰ [פסוק מפרשתנו בהעלותך] "על הצר הוצר אתכם והרעותם בחצוצרות, כלומר: כל דבר שיצר לכם, כגון בצורת ודבר וארבה וכיוצא בהם - זעקו עליהם והריעו. ודבר זה מדרכי התשובה הוא, שבזמן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו - ידעו הכל שבגלל מעשיהם

⁵ עירובין נד, א.

⁶ נדרים נה, א.

⁷ הל' סנהדרין פ"ב ה"ז.

⁸ דברים א, ג.

⁹ יהושע ב, ח. ועיין ברש"י שפירוש "תקות" - מלשון "קו וחבל" (שבו הורידה רחב את המרגלים של יהושע, ועל ידו משפחתה תלו את תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" - להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשוה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך שבנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

¹⁰ בהעלותך י, ט.

¹¹ ירמיהו ה, כה.

¹² בחוקותיו כו, כז-כח.

¹³ בהעלותך י, ב.

¹⁴ בהעלותך ח, ב.

"תקנות" חוט השני"??

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. בפרשת בהעלותך המצוה לזעוק ולהריע ולעשות תשובה לבטל הצרות, ומדברי סופרים גם תעניות.
- ב. הזעקה - אחדות וכינוס הקהל, ע"י החצוצרות. יצילוך קיבוצי.
- ג. החצוצרות - נעשו מקשה - אחדות. "שתי חצאי צורות!"
- ד. כל הצומות יהפכו לשמחה - בשלושת ימי הגבלה - מתחיל ימי שמחה.
- ה. הצרה נהפכת לשמחה - בפרט בחנוכה ופורים - וממנה יושע!

* * *

יום ב' פרשת בהעלותך ד' סיון

היי תהיי שנת אל-על - שנת ביאת ה'משיח (בגימטריא) סיוס הלכות מגילה וחנוכה וכל ספר זמנים - ספר השלישי והתחלת ספר הרביעי - ספר נשים - הלכות אישות כל התורה ניתנה - לעשות שלום בעולם

א. בנוסף למ"ש בסיוס על ההלכות הקודמות - הלכות תעניות- הקשר של הלכות מגילה וחנוכה להלכות הקודמות תעניות וקידוה"ח ופרשת השבוע שאת הלכות מגילה וחנוכה שהן הסיוס של ספר זמנים, למדו וסיימו בימי "גי ימי ההגבלה"- ההכנות למתן תורה, ורואים קשר בולט ומפורש בין תוכן סיוס ההלכה, למ"ת; בהלכה האחרונה המסיימת את הלכות מגילה וחנוכה, כותב הרמב"ם; שנת שבת עדיף וקודם גם לנר חנוכה וגם ליין לקידוש, שאם אין לו אפשרות להשיג את שניהם, נר שבת עדיף משום שלום בית, כי הרי הדלקת נר שבת היא משום שלום בית, וז"ל הרמב"ם: "וכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם, שנאמר: "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום" שבמילים אלו מסיים הרמב"ם את ההלכה האחרונה ואת ספר "זמנים". וכאן מודגש הקשר למ"ת כלשון הרמב"ם "שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם" היינו שמדבר על מתן תורה.

וב"רמב"ם לעם" מביא את דברי ה"אור שמח", שאומר שהמקור לדברי הרמב"ם האלה הוא מגמרא גיטין דף נט,ב ששם יש סוגיא ארוכה עם הרבה פרטים שתקנו חכמים "מפני דרכי שלום" ואומרת ע"ז הגמרא שם ש"כל התורה כולה מפני דרכי שלום היא, דכתיב; דרכיה דרכי נועם, וכל נתיבותיה שלום" אמנם בגמרא לא מצוין הקשר למתן תורה - כי לא כתוב הלשון שהתורה מפני דרכי שלום, ולא התורה ניתנה, אבל ברמב"ם הלשון "שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם", שזה מדגיש הקשר למתן תורה.

בחודש השלישי - שלום!

ב. וכאן רואים דבר נפלא!;¹⁶ בסוגיא דמ"ת במסכת שבת¹⁶ אומרת הגמרא: "ברוך רחמנא דיהב לן אורייתא תליתאי לעם תליתאי ע"י תליתאי ביומא תליתאי בירחא תליתאי", ומונה הגמרא עוד ענינים בתורה הקשורים עם מספר 3. וברבינו ניסים בשולי הגיליון מובאים עוד ענינים רבים בתורה הקשורים למספר 3, כמו ג' אבות ג' תפילות וכו' ושואל אד"ש מה"מ מהי המשמעות המיוחדת שפרטים רבים בקשר לתורה הם במספר 3?

וע"כ עונה אד"ש שהמספר 3 מורה על השלום המספר שניים מורה על הניגודים והמחלוקת והמספר 3 הוא המכריע ומחבר ומשלב הניגודים ענין השלום והאחדות. כי עד מ"ת הכל היה בשניים, העליונים לחוד והתחתונים לחוד, האלוקות לא חדרה בגשמיות כמ"ש במדרש: "המשל למלך שגזר שבני סוריא לא יעלו לרומי ובני רומי לא ירדו לסוריא, העליונים לא ירדו לתחתונים והתחתונים לא יעלו לעליונים", ומ"ת הביא את השילוב של העליונים ותחתונים [ו"אני המתחיל, "וירד הוי" על הר סיני", ו"אל משה אמר עלה אל הוי"ו]. הגשמיות והרוחניות תהא אלוקות, כי ע"י קיום המצוות

ההגבלה, כבר מתחילים מחדש בעניני השמחה, ובשירה וזמרה עם כלי זמר.

ומסביר אד"ש מה"מ, שזהו התוכן הפנימי של התעניות שיהפכו לימי ששון ולמועדים טובים. ואם זוהי מטרת ויעוד ימים אלה, הרי זה הוכחה שכבר עכשיו בפנימיות זהו התוכן של ימים אלה - שמחת הגאולה הבאה על ידיהם. (כפי שמבאר אד"ש מה"מ בקשר לתוכן שלוש השבועות שמ"י בתמוז עד תשעה באב הקשורים עם הגלות והחורבן שיהפכו בקרוב לשמחת הגאולה, ו-21 ימי שלוש השבועות של האבילות יהפכו לימי שמחת הגאולה, ובמשך השנה יש 21 ימי יו"ט, וגם ימי הצומות שעליהם מדבר הרמב"ם, הם ימים הקשורים עם ההתחלה והגזרות של חורבן ביהמ"ק.

האבל נהפך למישור!

ד. וענין זה הפיכת ימי האבל שבימי הספירה לששון ושמחה מתבטא גם במילה "אבל", ובל"ג בעומר; כפי שמבאר ה"צמח צדק" באוה"ת: ש-33 ימי האבילות בימי הספירה (כפי שינויי הדעות בזה), מסתיימים ביום ה"ל"ג, וזו זה מתהפך מהאבל ליום טוב. שענין זה מתבטא במילה "אבל" - גימטריא ל"ג. היינו שביום ה"ל"ג מתהפך האבל לשמחה [והמילה "אבל" - מורכבת מ"ב" - וא'; ל"ב נתיבות חכמה" אם הם לא מושלמים, היינו שהא' - פל"א ספירת הכתר לא מאירה בהם, אז "יימותו ולא בחכמה" - שאינה בשלמות. אבל אם מאיר בהם הא' - הכתר, וביום ה"ל"ג נהפך האבל לשמחה!] וגם המילה אבל שהיא מלשון חורבן ושממון נהפכת למשמעות חיובית אבל מלשון - מישור, כמ"ש¹⁵: "אבל השיטים" ואומר רש"י: "מישור של שיטים אבל שמו, וכן אומר רש"י עה"פ "אבל כרמים", היינו שבמקום אבילות והרס, נעשה תיקון ומישור, וזהו מה שאומרים, אומר הצ"צ באוה"ת, אחרי ספירת העומר "כי תשפוט עמים מישור". וכך גם בענינו שבסיום ל"ג ימי האבילות לכל הדעות, ובשלושת ימי ההגבלה מתבטלים ימי האבילות ונהפכים לימי ששון ושמחה!

וממנה יושע!

ה. וע"י הני"ל, רואים קשר בהמשך ההלכות האחרונות של ספר זמנים; הלכות קידוש החודש הלכות תעניות, הלכות מגילה וחנוכה;

כפי שכתבנו, הלכות תעניות מבטאים כמ"ש ברמב"ם בחותמן שהצומות האלו לא רק שייבטלו, אלא שיהפכו לשמחה ולמועדים טובים לע"ל, שמורה כפי שאומר כ"ק אד"ש מה"מ, שכבר עתה בפנימיותם ומטרתם הם ימי שמחה שההעלם נהפך לאור, ותוכן זה הוא גם בקידוש החודש שהלבנה בסוף החודש מתבטלת ומתעלמת לגמרי ואינה מאירה כלל, שזהו הכלי וההכנה למוולד ואור חדש, שמורה על האור הגדול והבהיר של לע"ל, כמו שאומרים בקידוש לבנה "שהם עתידים להתחדש כמותה".

ועד"ז ענין זה מתבטא גם בהלכות הבאות פורים וחנוכה שהעת צרה נהפכת לאורה וישועה, כמ"ש במגילת אסתר, שענינה הפיכת ההסתר לגילוי אור גדול: "והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליו"ט", וליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר"י "והימים האלה נזכרים ונעשים בכל שנה ושנה"

וכן בחנוכה מתבטא הענין של "אתהפכא חשוכא לנהורא" - ביטול החושך והפיכתו לאור כמ"ש ע"ז בחסידות, המעלה של מ"ש: "והוי" גינה חשכיי", גילוי נעלה ובתוספת ו', כדברי הבעש"ט שה"צרה" [ואפ"ל שגם רומז למילה "הצר" (הצורר)] הפסוק שמביא הרמב"ם בתחילת הלכות אלו] נהפכת ל"רצה" ואח"כ ל"צהר" אור גדול ע"י הישמן זית זך". [שזהו מ"ש: "עת צרה היא ליעקב, וממנה יושע!"]

[ואפ"ל שמרומז גם במילה "יצהר" - שהוא ה"שמן זית זך" שבו מדליקים המנורה, "וזה לעומת זה"; יצה"ר - ר"ת יצר הרע, שהופכים אותו, ע"י הדלקת המנורה ונרות שבת וחנוכה, ליצהר - השמן הדולק ומאיר בבית המקדש, ובכל בית יהודי; הוא בית המקדש "ושכנתו בתוכם"; "ורב תבואות בכח שור", "איתהפכא חשוכא לנהורא", כבר חנוכה שמדליקים "משתשקע החמה", "על פתח ביתו מבחוץ", שהחוף יאיר!]

¹⁶ שבת פחא, [ולהעיר שהסוגיא דמ"ת היא במסכת שבת, ולכו"ע בשבת ניתנה תורה דף פ"ז ופ"ח שהן גימטריא המילים פז ופזא והרי על התורה נאמר (תהילים יט,יא) "הנחמדים מזהב ומפז רב"]

בגשמיות האלוקות חודרת למטה בגשמיות והגשמיות מתעלה לרוחניות, כי גם עד מ"ת למדו תורה בימי האבות והשבתים, אבל עוד לא היה קיום המצוות בגשמיות, ומ"ת הביא את השילוב והאחדות שלהם.

וזה אומר אד"ש מה"מ מ"ש ש"כל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם". וכנ"ל שלשון זה כתוב כאן ברמב"ם ולא בגמרא. והנפלא הוא שהרבי מקשר זאת עם התורה שניתנה בחודש השלישי וביום השלישי ובעוד פרטים שהם במספר 3 שמורה על השלום והאחדות, והמקום שהרמב"ם כתב ענין זה שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם הוא בסיום ספר השלישי! שכנ"ל מורה על השלום והאחדות.

[ספר ראשון – מדע מורה על המעלה. וספר שני – אהבה (שמדבר על קיום המצוות שמורה על החיבור לה' מלמטה למעלה). וספר השלישי – זמנים, מורה על השילוב והחיבור של המעלה ומטה שלוקחים הזמנים שהם גשמיות ומקדשים אותם ומעלים אותם לה' ולזמנים רוחניים ומועדים]

השם נמחק לעשות שלום!

ג. הענין שכתוב ברמב"ם בהלכה האחרונה לפני הענין האחרון שכל נתינת התורה היא לעשות שלום, לפני"ז כתב הרמב"ם בהלכה זו: "גדול השלום, שהרי השם נמחק בשביל לעשות שלום בין איש לאשתו". וענין זה כתוב בפרשת נשא דאזלינן מינה, ושבוע זה מתברך מהשבת שעברה, ונמצאים בימים הראשונים שאחריה. ובפרשת נשא כתוב ענין זה בפרשת סוטה. שכותבים את שם ה' ונותנים במים, והשם נמחק וגורם לברר את טהרתה של האשה, שעיי"כ תחזור לבעלה ויהיה שוב שלום בית (ועיין להלן במסגרת דברי אד"ש בכי"ק בענין זה).

וישם לך שלום!

ד. את גודל ענין השלום המדובר כאן בסיום ההלכות והספר רואים גם בעוד ענין בפרשת נשא; שברכת כהנים מסתיימת ב"וישם לך שלום" ו"הכל הולך אחר החיות", והמדרש רבה¹⁷ מביא ע"ז ריבוי פרטים ועניינים (למעלה מ-20) שמורים ש"גדול השלום!"

"תקות" חוט השני"??

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. הסיים - כל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם - מתן תורה.
- ב. התורה בחודש השלישי - שלום - שילוב עליונים ותחתונים, וברמב"ם בסיום ספר השלישי - זמנים - ע"ד שלום.
- ג. סיום ספר השלישי - בחודש השלישי.
- ד. השם נמחק לעשות שלום בין איש לאשתו - פרשת סוטה בפרשת נשא.
- ה. ברכת כהנים בפרשת נשא - מסתיים "וישם לך שלום".

המשך יבוא בעז"ה בגליון הבא

מזבח מקום הכפרה - מוריד דמעות

כ"ק אד"ש כתב לאישה בכי"ק שהיתה זקוקה לתקן את ה"שלום בית", וז"ל:

"ענין שלום בית והפכו, חשיבותו מובנת ממרז"ל: (1) שהקב"ה מצווה למחות שמו (המפורש) על המים בשביל להטיל שלום בין איש לאשתו.

(2) שעל הפכו - מזבח מוריד על זה דמעות, היינו שזה נוגע למקום שבו מכפרים ומתפללים לשלום של כל עם ישראל, ואין זה רק ענין פרטי של שני אישים.

ביחד עם זה אמרז"ל שאין דעות בני"א שוות - ז.א. שאעפ"כ אפשרי וצ"ל שלום אמיתי בין כאו"א מבניי, ועאכו"כ בין איש לאשתו שבהנהגתם ע"פ התוהמ"צ - אמחז"ל ששכינה שרוי ביניהם.

החשש שאין דיעותיהן שוות בנוגע לחינוך (לימוד) יו"ח - ה"ז לאחרי שיתברכו בזחוי"ק ויגיעו לגיל חינוך, היינו לאחרי כו"כ שנים,

שודאי הדבר שבמשך זמן כזה חל שינוי בדעות כאו"א, כן ודאי שילדים מביאים קירוב לבבות ביותר, בין הוריהם.

ואין לדעת מראש תוכן השינוי וגודל הקירוב וע"פ אמונתנו - צ"ל תקוה חזקה שכ"ז יהיה בריבוי, ואם אפילו ישארו חילוקי דעות - בהנוגע לפועל למעשה יתפשרו ביניהם ותקויים הברכה שיהי' ביתם "בנין עדי עד"

בסיכום - פשוט שצ"ל התחזקות והוספה בשלום בית שלהם, שכאו"א מבניי צ"ל השתדלותו לחזק את המשותף בינו ובין שאר בניי. ועאכו"כ בנוגע לאיש ואשתו -

ואין לחטט ולהתבונן במה שאינם משתווים ביניהם ושיהי' נוגע למעשה אולי לאחר כו"כ שנים..

(נדפס בלקו"ש חכ"ד הוספות לפרשת תצא עמוד 467)

"... ואיני יודע אם עד אז תנצח את היצה"ר ופיתויו שאינו מרוצה מזה שכהודאת חז"ל שכינה שרוי ביניהם, ורוצה ח"ו לקחת אושרה ממנה ולא להניחה, ח"ו, להמשיך בבנין עדי עד ודור ישרים יבורך ויחד עם בעלה שי"

... הקב"ה נותן להם כל טוב בזה, והבריירה נשארת בידה: לראותו, או לקבל פיתוי היצה"ר האומר לטוב רע וגו'

... כי עשיית עבירה אחת (אפילו גדולה כהני"ל) אינה מצדקת עשיית עבירה אחרת או העדר קיום מצוה.

... אזכירה עה"צ להחלטה טובה, ובפרט שעתה המלך בשדה וכו" (שם, ממכתב אלול)

"... ואם הקב"ה נותן נסיון גדול (ואמרז"ל שאינו מבקש אלא לפי כוחו) ה"ז הוכחה שנתן מקודם כחות גדולים להתגבר עליו".

(שם)

שלא יהיו ה"שבע ברכות" לבטלה!

שמעתי מהרה"ת מאיר שיחי הארליג:

ב"יחידות" של הרה"ח מרדכי ע"ה הארליג (אביו של הרה"ת מאיר שיחי הארליג, שהי' רב בית כנסת כאן בשכונה) אמר לו כ"ק אד"ש מה"מ, שישתדל להשפיע על זוג מסויים שיש אצלם בעי' בקשר של "שלום-בית" ויש חשש שלא יכתבו "י"ב שורות" (גט).

ואחרי זמן הי' שוב ב"יחידות" אצל אד"ש ואמר לרבי, ניסיתי בכל אמצעי השכנוע ולא נראה שאפשר להשפיע שם שיחזור ב"שלום בית".

ועיי"כ אמר לו הרבי: אתה הרי היית בחתונה ובחופה שלהם ואמרו ה"שבע ברכות - ומה יהי' עם השבע ברכות?!"

והוא ניסה לומר שאם ח"ו יפרדו, ה"שבע ברכות" הם לא היו "ברכה לבטלה".

ואד"ש אמר לו, עתה כבר מאוחר בשעות הקטנות של הלילה ויש עוד תור ארוך של אנשים המחכים להכנס, ואין הזמן כעת להתפלל, תבוא בזמן אחר ונפלל, אבל בינתיים מה יהי' עם ה"שבע ברכות" שאמרו בחופה!?

הרב הארליג המשיך להשפיע עליהם, ובי"ה הצליח להשפיע והמשיכו לחיות יחד עד זקנה ושיבה.

לעילוי נשמת

המנהל הרוחני דישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש המרכזית

"בית משיח" - 770

יו"ר צעירי אגודת חב"ד העולמית

המשפיע הרה"ת דוד ז"ל בהרה"ח יעקב יוסף ע"ה רסקין

נפטר ז' אייר ה'תשע"א

יה"ר שיהי' מליץ טוב עבור כל משפחתו ויו"ח למלאות משאלות לבם לטובה מתוך הרחבה בגשמיות וברוחניות ובריאות אושר ושמחה תמיד כל הימים ויפעל להתגלות מלך המשיח והגאולה השלמה ויקויים הקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם ובראשם מי"ד ממ"ש נאו!

(דברים שנאמרו בסעודת סיומי הרמב"ם בביהכ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!